

V.V.N.T. **LEDENBRIEF**

Tijdschrift van de
VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE
Nr. 66 MAART 1991

Unolije

Pasen

Bestuur

A. Hoogstad, voorzitter

N. van Rees, alg.secr.

Postbus 61003 - 3002 HA ROTTERDAM

J. van Gastel, wnd.penn.,

Postrek. 379543 t.n.v. V.V.N.T. te Rijswijk

A. den Boogert

Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, secr./ledenadm.

Mw. H. Molenaar-Mojžišová

E. de Munck, vice-voorz.

K.L. Thio

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274

2547 JR 's-Gravenhage; Tel. 070-3258679

Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

H. Sugito

K.L. Thio

J.F.E. Wallin

Ledenadministratie

Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

Nieuwendamlaan 274, 2547 JR DEN HAAG

Reisdienst

A. Hoogstad

mw. H.G. v.d. Burg

GTM (Genootschap voor Tsjech. Muziek)

J.F.E. Wallin (voorz.) tel. 070-3278706

A. van Beuzekom (secr.)

P.J.M. de Coo (penn.)

mw. T. Onderdenwijngaard

W. Dijk

Afdelingen

Amsterdam: K.L. Thio; tel. 020- 6791423

Den Haag: Secr.: vacant

Rotterdam: A. den Boogert; tel. 010- 4205581

V.V.N.T.-Filmdienst

K.L. Thio, Van Baerlestraat 59

1071 AR AMSTERDAM; tel. 020- 6791423

Deze titelpagina en die van de vorige ledenbrief werden vervaardigd via de computer door Ben van der Burg.

PRANEDA b.v.

PAPENDRECHT - NEDERLAND

IMPORT · EXPORT

Ketelweg 53 · 57 -- 3356 LD

Postbus 149 -- 3360 AC

Telefoon 078 - 152566

Telex 29380

POSTZEGELHANDEL "Drs. F.B. Dijkstra"

Meagere Weide 17, 9003 MG WARTEN

Tel.: 05105-1913

Onze specialiteit is: TSJECHOSLOWAKIJE

Wij bieden van Tsjechoslowakije aan:

- postzegels (gebruikt en postfris)
- postzegelboekjes
- briefkaarten
- postwaardestukken
- jaarsets
- blokken en velletjes
- FDC's
- nieuwtjesabonnementen

Postzegelpakketten CSSR/CSFR:

500 versch. zegels f 40,--

750 versch. zegels f 75,--

Prijzen van jaarsets (alle uitgegeven postzegels van één jaar):

1986 49 zegels f 40,--

1987 44 zegels f 32,--

1988 42 zegels f 30,--

1989 46 zegels f 25,--

1990 45 zegels f 35,--

Wij hebben ook: Bulgarije, Roemenië, Albanië, Polen, Hongarije, S.U. en Noord Korea.

VAN DE VOORZITTER

Gisteren teruggekeerd uit Praag zijn de indrukken nog vers. Maar ook niet gestabiliseerd. Dat komt bij mij eerst na een week of zo.

Maar de Ledenbrief kan niet wachten. Dus waag ik het erop.

Ik ben optimistischer teruggekeerd dan vorige keer. Dat was in september vorig jaar. Toen was mijn indruk dat alles bleef steken in vage, niet uitvoerbare plannen.

Het begint eigenlijk al in Waidhaus, voordat ik de grens van Tsjechoslowakije passeerde. Daar zijn een paar flinke winkelbedrijven verrezen die levensmiddelen, elektrische apparaten, meubels en textiel verkopen, hoofdzakelijk voor Tsjechen die even de grens overkomen. Dus is er bij deze en gene wel enig geld, dacht ik. Maar dat is waarschijnlijk voor de snelle jongens.

In Praag heeft de doorsnee Tsjech het niet breed. Prijzen zijn de afgelopen maanden snel omhoog gegaan. Men spreekt van 50%. De lonen zijn met 8% gestegen. Dus minder koopkracht. En wij in Nederland maar rekenen, met twee cijfers achter de komma, om de heilige koe van de koopkracht maar te beheersen.

Toch gebeurt er veel. Er wordt driftig gerestaureerd. De interieurs van de goedkopere hotels worden aangepakt. Geld moet er komen van de toeristen is het devies. Terecht, denk ik. In de straten verschijnen soms vrachtwagens met fruit die de bewoners uit hun huizen lokken. En ook in de winkels is er veel aanbod.

Iets anders. Wij waren op Vyšerad. Indrukwekkend de begraafplaats. Daar liggen de groten van de Tsjechoslowaakse cultuur. Schrijvers, componisten, wetenschappers. Een groot cultureel monument. Vyšerad schijnt de bakermat van Praag te zijn. Libuse heeft daar volgens de sage in de 10de eeuw gewoond. Bij enige vrienden en vriendinnen thuis viel mij op hoeveel schilderijen en tekeningen er aan de muur hangen. Ook dat geeft er blijk van hoezeer men met de culturele zaken bezig is.

Het optreden in Nova Scena, het nieuwe theater naast het Nationaal Theater, van de groep van Laterna Magika was schitterend. Dat Laterna Magika blijft publiek trekken, nu al tientallen jaren. Een voorstelling van grote allure, exakte timing en schitterend spel van de acteurs. Een nare ervaring daarbij. De grote evenementen voor toeristen zijn opgekocht door Duitse reisbureaus. Dus worden de kaartjes veel duurder aangeboden dan de Tsjechoslowaken uiteindelijk ontvangen. Van een vriendin kregen wij kaartjes voor Kčs 35. Bij een reisbureau vraagt men daarvoor DM 25. Dat is het wel waard maar het geld komt dan niet terecht bij de artistieke groepering.

In de Nationale Gallery op de Burcht de schitterende collectie van Franse schilderijen bezocht. Enkele tientallen Picasso's, Gauguin, Chagall en voor het gemak daar tussen ook een Van Gogh en een stuk van Kees van Dongen.

In de Nederlandse afdeling, uit de 17de eeuw, alle denkbare groten: Rembrandt, Frans Hals, Van Dijk, Van Ostade, Jan van Goyen, Ruysdael, enz.

Het klooster van Anizka was maar gedeeltelijk open. In reconstrucie, zoals zoveel in Praag.

Tot slot. Het Tsjechisch-Nederlands woordenboek was in de boekwinkels uitverkocht. Onlangs verschenen, dus veel gevraagd. Dat geeft toch moed voor de Tsjechoslowaaks-Nederlandse betrekkingen.

Heel weerbarstig, die Tsjechische taal. Maar een vriend van Tsjechoslowakije moet er wel wat van weten. Dus doe ik mijn best.

Arie Hoogstad.

-o-o-o-

VAN HET BESTUUR

Beste Vrienden,

Wanneer jullie dit lezen, is de jaarvergadering inmiddels geweest en zullen velen reeds weten dat ik uit het hoofdbestuur ben getreden. Door omstandigheden deed zich het feit voor dat ik bij de oprichtingsvergadering niet aanwezig kon zijn en hetzelfde gebeurde met mijn afscheid uit het bestuur.

Langs deze weg wil ik dan ook graag nog eenmaal het woord tot u richten.

Ik wil beginnen met u te bedanken, de vriendschap en het vertrouwen die ik in al die jaren heb mogen ondervinden betekenden erg veel voor mij.

Toen zeven jaar geleden Ed de Munck en ik de V.V.N.T. oprichtten met als doel de culturele en intermenselijke betrekkingen tussen Tsjechoslowakije en Nederland op niet regeringsniveau te bevorderen, had ik mij nimmer gerealiseerd wat voor een taak we voor de boeg hadden. Als enige vereniging lukte het ons openingen te krijgen in een behoorlijk star geregeerd land en het gestaag groeiende aantal leden bewees dat we het op de juiste wijze aanpakten.

Zoals in elke vereniging, kende ook de V.V.N.T. z'n ups en downs, maar dan was er een bestuur wat knokte en ik denk dat we tot op de dag van vandaag ons bestaansrecht hebben bewezen.

Ik wil graag langs deze weg nogmaals mijn mede-bestuursleden bedanken voor hun inzet en vriendschap die mij al die jaren het mogelijk hebben gemaakt om te kunnen functioneren in het bestuur. Er is in de loop van de jaren veel veranderd, gelukkig kunnen we zeggen, maar er moet nog erg veel gebeuren in Tsjechoslowakije en ik denk dat er een grote taak voor de V.V.N.T. ligt om daar een steen aan bij te dragen. Door de vele veranderingen in Tsjechoslowakije en de vrije grensovergangen die het reizen nu onbeperkt mogelijk maken, zullen de taken van de V.V.N.T. zich ook wat moeten wijzigen, het is al zichtbaar dat er veel meer gebruik gemaakt wordt van onze vereniging als informatie- en bemiddelingsbron richting Tsjechoslowakije. Dit alles brengt zeer veel werk.

voor de bestuursleden en kost tijd, tijd die ik zelf niet meer voldoende kan geven aan de V.V.N.T. om naar behoren te kunnen functioneren.

Wat mijn opvolging betreft ben ik in de overtuiging dat de vrouw die jaren lang te zamen met mij het secretariaat beheerde, Hennie van der Burg, een geweldige kracht in het bestuur is en een terechte keus als nieuwe algemeen secretaris.

Ik wens het nieuwe bestuur veel succes en hoop dat zij met elkaar de V.V.N.T. nog vele jaren zullen dragen.

Voor u allen veel geluk en bovenal gezondheid in de toekomst. Tot ziens.

Nico van Rees.

-o-o-o-

Jaarvergadering

De jaarvergadering valt dit jaar tussen vervaardiging en verzending van de Ledenbrief. In het aprilnummer volgt de nieuwe samenstelling van het bestuur en een verslag van de jaarvergadering.

Hier nog een aanvulling bij het jaarverslag:

Filmdienst

In het afgelopen jaar werden 12 maal films en/of video-banden uitgeleend ter informatie over Tsjechoslowakije aan diverse instellingen. De films/video werden o.a. getoond in Zuiderwoude, Hoorn, Zwolle, Amsterdam, Eindhoven, Barneveld, Reeuwijk, Amstelveen, Nijkerk en Nijenrode.

-o-o-o-

VAN DE REDACTIE

Vanzelfsprekend hebt u de afscheidsbrief van Nico van Rees gelezen; indien niet, dan gaarne aandacht hiervoor.

In de vorige ledenbrief op pag. 22 hebben wij reeds in het kort vermeld hoe de vertraging in het verschijnen van de ledenbrief is ontstaan. Binnenkort hopen we weer op schema te komen.

Voorts aandacht voor de colofon op pag. 2. Het telefoonnummer van A. den Boogert was foutief vermeld en Amsterdam heeft nu een zes vóór de zescijferige telefoonnummers van L. Thio gekregen.

Het is verheugend, dat de mogelijkheid om met gerenommeerde reisbureaus vakantie in Tsjechoslowakije te vieren, zich uitbreidt. Zie voor deze mogelijkheden de advertenties, waar ook Peter Langhout nieuw is bijgekomen.

Tenslotte veel informatie bij de gebruikelijke rubrieken.

-o-o-o-

Carpooling

Gaat u naar Tsjechoslowakije en bent u bereid iemand mee te nemen? Of bent u op zoek naar iemand met een vervoermiddel die naar Tsjechoslowakije gaat?

Neem dan contact op met ons lid Pernille La Lau; zij heeft op zich genomen gegadigden tot elkaar te brengen.

Op maandag en dinsdag van 15.00 - 18.00 uur is zij telefonisch bereikbaar onder nr. 02946 - 1913.

EVENEMENTEN

Niet alle genoemde evenementen zijn specifiek Tsjechoslowaakse presentaties, maar onze leden kunnen hiervoor interesse hebben.

Voor evenementen in Regio Amsterdam zie ook bij "Van de afdelingen".

- 19 maart : Tsjechoslowaakse dag in Reeuwijk
- 6 en 7 april : Fietsvakantiebeurs in Jaap Edenhal, Amsterdam
- 13 en 14 april : Beurs gebruikte caravans, RCN Zeewolde
- 20 en 21 april : Gezinstentenshow, ANWB-kampeerterrein, Larserbos in Flevoland
- 27 april : NKC-dag in Spaarnewoude (zie bij afd. Amsterdam)
- 28 april : Groot concert in Sonesta Koepelkerk te Amsterdam (zie bij Muzikale Noten, pag. 13)
- 5 mei : Bevrijdingsfestival te Amsterdam

-o-o-o-

REISTIPS

De belangrijkste tips vindt u in de Reisbureau-advertenties in deze ledenbrief. Zo kunt u bijvoorbeeld meerdere malen naar Tsjechoslowakije met Rapide-tours en Peter Langhout. Daarnaast biedt "Europa Speciaal Reizen" eveneens een serie reizen aan: informatie Soestdijkseweg Z 260, 3721 AK Bilthoven, tel. 030-287034.

-o-o-o-

(advertentie)

Postbus 481
3100 AL Arnhem aan den Rijn

☎ 01720 38999

als je vakantie je lief is!

DEZE ZOMER MET PETER LANGHOUT REIZEN NAAR UW FAVORIETE LAND !!!

10-daagse RONDREIS inclusief 4 dagen PRAAG, voor f 898,-- p.p.

Kort reisprogramma:

- Eerste dag : Vertrek vanuit Nederland naar **Karlovy Vary**.
- Tweede dag : Bezichtiging van Karlovy Vary. Daarna naar **Praag**.
- Derde dag : Bezichtiging van de vele HOOGTEPUNTEN in PRAAG.
- Vierde dag : Ochtend vrij, 's-middags bezoek aan **Karlstejn**.
- Vijfde dag : Excursie **Ceský Ráj**, tevens bezoek aan KUTNA HORA.
- Zesde dag : Naar **Brno**, 's-Middags vrij. Overnachting te BLANSKO.
- Zevende dag : Rondtour. Grotten van MACOCHA, met boottocht.
- Achtste dag : Bezoek aan MIKOLOV. Afscheidsparty in wijnkelder.
- Negende dag : Terugreis langs WENEN en MELK naar het overnachtingshotel bij Passau.
- Tiende dag : Terugkeer in Nederland met afscheidsmaaltijd.

INCLUSIEF: Vervoer per **luze touringcar**, kopje koffie met gebak op de heenreis, alle overnachtingen in goede middenklasse hotels, kamers met eigen douche en toilet, half-pensionverzorging, alle excursies en entreegelden, begeleiding van een deskundige gids, reisleiding in Praag, gratis flesje wijn.

Geen toeslagen voor eenpersoonskamer!

Diverse vertrekdata.

Voor uitgebreide informatie en/of boekingen bel nu: 01720 - 38999

VAN DE LEDEN

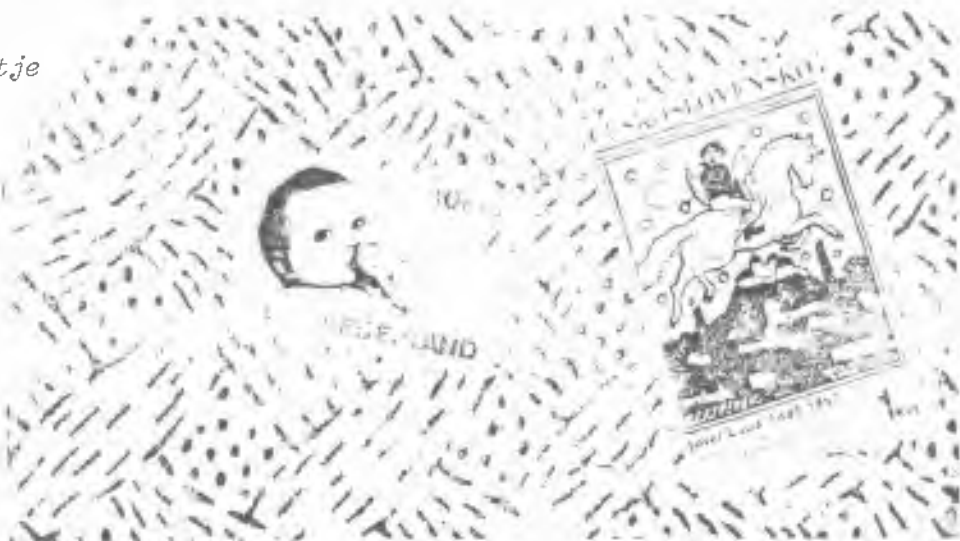
Van Hans Wallin uit Leidschendam ontvingen wij een ontboezeming "Overpeinzingen na een reis", die we dan ook toepasselijk bij "Reisherinneringen" op pagina 11 laten volgen.

Ben filatelistisch huwelijk. Van onze filatelie-medewerker een geboortekaartje, dat we hierbij afdrukken. We laten de heer **Dijkstra** nu zelf aan het woord:

Het is een tweetalig kaartje (Fries en Tsjechisch). Mijn vrouw en ik hebben elkaar via de postzegels leren kennen. Vandaar, dat er op de voorzijde een Nederlandse en een Tsjechoslowaakse postzegel is afgebeeld.

Begin 80-er jaren plaatste ik een advertentie in een Tsjechoslowaaks filatelistisch tijdschrift. Daarop kreeg ik vele reacties binnen. Ik heb er enkele postzegelruilpartners aan overgehouden. Eén van die partners nodigde mij uit om eens bij hem op bezoek te komen. Samen met een vriend ben ik toen een week naar Tsjechoslowakije geweest.

De schoonzuster van de postzegelruilpartner is nu mijn vrouw en de partner mijn zwager.

Tige bliid binne wy
mei de berte fan ús famke

S radostí Vám oznamujeme,
že se nám narodila dcera

Annemarike Wytske

Fedde B. Dijkstra
Daša Dijkstra-Stanková

23 jannewaris 1991
Meagere Weide 17, 9003 MG Warten

Het maandelijks uitgeven van de ledenbrief kost een flinke duit. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplaat van + 800 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 15,=;	6 nrs	f 85,=;	12 nrs	f 165,=
1/8	f 20,=;	"	f 115,=;	"	f 225,=
1/4	f 30,=;	"	f 170,=;	"	f 325,=
1/2	f 50,=;	"	f 270,=;	"	f 500,=
hele pag.	f 85,=;	"	f 440,=;	"	f 850,=

Voor nadere inlichtingen: L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274,
2547 JR Den Haag. Tel. 070-3258679.

VAN EN VOOR DE LEDEN

Hieronder volgt een artikel over een organisatie die Tsjechoslowaken in het buitenland hulp aanbiedt bij bijvoorbeeld het terugkrijgen van eigendommen (huizen, bedrijven enz.), de Tsjechoslowaakse nationaliteit enz. In het kort dus elke ondersteuning (rechtkundig, notarieel, informatief) van belang voor **Tsjechoslowaken** in het buitenland. Vandaar in de Tsjechische taal.

*****
P R O K R A J A N Y
*****

Č S Ú Z - ČESKOSLOVENSKÝ ÚSTAV ZAHRANIČNÍ
Karmelitská 25, 118 31 Praha 1
tel.: 530441-2

V minulém čísle této rubriky jsme přislíbili anketu "návrát domů". Uvádíme ji i se zkráceným průvodním dopisem z ČSÚZ:

Vážení krajané,

obracíme se na vás s následující nabídkou a prosbou. V letošním roce jsme zaznamenali zájem řady Čechů a Slováků, kteří prožili mnoho let v zahraničí, vrátit se ve stáří do Československa. ČSÚZ nabízí pomocnou ruku. Radi zajistíme krajanům podmínky bydlení, jaké si představují, musíme však tyto představy znát. Chceme zmapovat jak početná je skupina těch, kteří uvažují o návratu domů a jaké ubytování by chtěli mít zajištěno.

ČSÚZ počítá s adaptací některých budov v Praze nedaleko Pražského hradu na pension se stálou lékařskou službou. Dále soustředíme návrhy na výstavbu vilových center na okraji Prahy či v blízkosti jiných měst. Dříve než se začne s výstavbou, musíme však znát odpověď na tři následující otázky:

- 1) Kolik bude zájemců o návrat do ČSFR a v jakých věkových kategoriích.
- 2) Jak si představují bydlení (zda v pensionu se službami hotelového typu či v samostatných vilách, zda v Praze nebo v jiných místech, zda budou potřebovat stálou lékařskou péči).
- 3) Jaké mají představy o ceně, kterou by za požadované nemovitosti či služby chtěli zaplatit.

Děkujeme předem za spolupráci a těšíme se na vaše odpovědi (zasílejte na výše uvedenou adresu).
S krajanským pozdravem

ing. Ladislav Opatrný, předseda

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag

naar P R A A G met C S A

 CSA
CZECHOSLOVAK AIRLINES

- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere Inlichtingen:

CSA

Leldestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 200839 of 200719

CCC - Czechoslovak Contact Club
P.O.Box 70, 143 00 Praha, Czechoslovakia

Wederom een vertaling uit de CCC lijst: een persoon en een club die kontakt zoekt in het buitenland.

nr. 264 Hana ZAPLETALOVÁ, Tyršova 961, 768 61
Bystrice p. Hoštýnem, geboren 11/07/72, 165 cm,
59 kg, blauwe ogen, blond haar, ongehuwd, studeert
aan de hogeschool voor houtbewerking. Houdt van
detective verhalen, haar favoriete filmacteurs
zijn S. Stallone, P. Swayze, A. Schwarzeneger.
Geïnteresseerd in skien, zwemmen, body building,
discomuziek. Wil graag corresponderen en met
mensen in het buitenland kennismaken, woningruil
in vakantieperiodes. Talen: Tsjechisch en Engels.

nr. 468 Turistik club BRONTÍCI, Daša Hovorková,
Prátelství 2024, 397 01 Písek.
Wij zijn een club jonge mensen tussen 9 en 18 jr.
Elke maand organiseren wij drie-daagse trips in de
natuur. Wij zijn geïnteresseerd in de natuur,
natuurwandelingen, kamperen, scouting en sport.
Willen graag in kontakt komen met vergelijkbare
clubs voor correspondentie, uitwisseling van
ervaring en fotos en gezamenlijk te organiseren
activiteiten. Talen: Duits, Frans, Engels.

-0-0-0-

VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Amsterdam

Programma voor de maanden april en mei:

- * 27 april 14.00 - 17.00 uur. De Nederlandse Kampeerauto Club organiseert een toeristische markt die in het teken zal staan van Tsjechoslowakije. Deze manifestatie vindt plaats in het recreatiegebied Spaarnwoude (tussen Haarlem en Amsterdam). De Afdeling Amsterdam van de VVNT is daar vertegenwoordigd met een stand. Een ieder die hierbij wil assisteren is van harte welkom. (Opgeven bij L. Thio op 020-6791423)
- * 28 april - 14.00 uur. Concert in de Sonesta Koepelkerk. Bijzonderheden hierover vind u elders in deze Ledenbrief.
- * 5 mei - Bevrijdingsfestival op het Museumplein. De Afdeling Amsterdam zal daar aanwezig zijn met een stand om de bezoekers kennis te laten maken met Tsjechoslowakije en de VVNT. Ook hier kunnen wij assistentie gebruiken.
- * 15 mei - 12.30 - 13.30 uur concert in het AMC (Academisch Medisch Centrum) door het Slovakky Brass Orchestra, georganiseerd door de Harmonie Vereniging TAVENU.

Eva Elias
Cok Oostveen
Lee Thio

BALNEA

slovakterma

Bij de logo's, die deel uitmaken van deze rubriek kunnen we thans een nieuwe naam **BALNEX** toevoegen. Hierin zijn hotels verenigd in plaatsen met kuuroorden, maar financieel niet direct gebonden aan Balnea of Slovakterma.

Balnex A.G., een naamloze Vennootschap dus (in Ned. BV), werd in 1988 opgericht en is inmiddels uitgegroeid tot een bedrijf met vele mogelijkheden, onder meer

- * Exploitatie van hotels
- * Exploitatie van de casino's in Karlsbad, Teplice (Bohemen) en Brno
- * Propaganda voor en export van kunst
- * Export van mineraalwater
- * Bemiddeling bij speciale behandelingen, zoals plastische chirurgie, orthopedische ingrepen, medische cosmetica, enz.

Daarbij is sedert juni 1990 een Reisbureau-afdeling gevestigd.

Van de Balnex-hotels noemen we in:

Karlsbad: 5-sterren-hotel Villa Margareta, 4-sterrenhotel Dvořák, Kuurhotel Bristol (o.a. reisdoel van "Europa Speciaal Reizen" uit Bilthoven).

Mariënbad: Kuurhotel Royal.

Franzensbad: Kuurhotel Monti

Teplice (Bohemen): Kuurhotel Beethoven (het vroegere Fučík).

Het adres van Balnex is 110.00 Praha 1, Křižovnická ul. 3, tel. 2312577, 263505
Fax 265016 - Telex 121463 BALNXC.

L.J. v.d. Burg.

BALNEX

Een eenvoudig gesprek met uw Tsjechische vrienden voeren, een rede van president Havel verstaan, een boek lezen of in een Tsjechisch kookboek thuis raken?

Leer dan Tsjechisch !

Doeltreffende schriftelijke lessen met mondelinge begeleiding in Purmerend door ervaren leraar met eigen Nederlands lesmateriaal. Tel. 02990-38238 (Purmerend)

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Reisherinneringen

Overpeinzingen na een reis, ofwel "Wie is er arm en wie rijk"?

Het behoort tot de stereotype ideeën in Nederland, dat Tsjechoslowakije arm is; omgekeerd meent men in Tsjechoslowakije dat Nederland rijk zou zijn. Hoe stereotyp deze voorstellingen zijn hoop ik in dit reisverslag en passant aan te duiden.

Enkele dagen voor Kerstmis arriveerde ik in Bratislava. Was dit nu mijn eerste bezoek aan een "arm" land geweest, dan had ik toch mijn ogen uitgekeken naar een feestverlichting die voor Wenen niet onderdeed. Moet men niet meer aan energiebesparing doen? (Overigens in al die rijk uitgedoste winkels in Wenen, bijvoorbeeld in de Kärntnerstrasse, kopen (zo men mij vertelde) hoofdzakelijk buitenlanders, de eigen bevolking nauwelijks). Maar goed, ik kwam niet voor het eerst in Tsjechoslowakije, dus weet ik dat men niet van "armoede" maar beter van "schaarste" kan spreken, een **internationaal** verschijnsel*), ongelijk verdeeld, maar het steekt wel overal periodiek zijn kop op. (Nu ik dit schrijf, probeert men in Den Haag met de "Tussenbalans" het ene gat met het andere te stoppen!).

De ook in deze ledenbrief eens genoemde E. Bellamy voorspelde anno 2000 een samenleving met **welvaart voor allen!** Foute voorspelling? Laten we niet vergeten dat veranderingen snel gaan. Zie de techniek! Maar de mens moet wel leren zijn verstand te gebruiken!

(Nu ik dit schrijf woedt er ergens een oorlog die zoveel kost, dat men daarvan woestijnen vruchtbaar zou kunnen maken; wat hulp voor Tsjechoslowakije, waar dit te gebruiken is, is dan een fluitje van een cent).

Het meest schaarse artikel in Bratislava vond ik frisse lucht. Het rook er nogal Rotterdams. Het weerhield me er niet van nog eens door de oude stad te slenteren met zijn gezellige straatjes en winkeltjes, waaronder antiquariaten, waarvan ik me afvraag hoe lang ze nog zullen blijven; zal ik het in de toekomst nog herkennen?

Natuurlijk bezocht ik het Slowaaks Muziek Fonds; gelukkig vele bekenden daar, en ik was dan ook even hartelijk welkom als altijd. Over het festival van moderne muziek dit jaar vindt u elders in deze of een andere ledenbrief gegevens. Ik aanschouwde videofilms van het festival van vorig jaar waarbij ook de Nederlandse componist Louis Andriessen aanwezig was; het Slowaakse ensemble "VENI" voerde werk van hem uit. Maar het meest troffen mij nieuwe werken van mij onbekende Slowaakse auteurs; weer heel anders dan in vroegere jaren hoorde, en toch wel typisch Slowaaks, in elk geval iets, dat zijn eigen identiteit behoudt!

Na een comfortabele reis per snelbus naar Praag, kwam ik daar in een ontzettende drukte. Als een mierenhoop zwermden de congresgangers van de godsdienstige groep "Taizé" over de stad uit. Met hun "Adidas"-tassen leken het wel de gigantische supportersschare van een super-voetbalclub! Gelukkig kochten zij niet alle theaterkaartjes op, en kon ik nog voor twee voorstellingen biljetten kopen: Dvořák: "De duivel en Katja" en Martinů "Mariaspelen", het laatste in scenische uitvoering van hoog gehalte; verder was er een bijzonder fraaie tentoonstelling ter herdenking van de schilder Jan Zrzavy (1890-1977), die o.a. een portret van Martinů schilderde.

Maar de buitenlandse invasie had wel tot gevolg, dat vele winkels werden "leeggekocht"; ik had echter het geluk in een antiquariaat, dat er binnenkort niet meer is, nog enkele oude boeken te vinden, die ik al lang zocht, waarbij toneelstukken van Hoffmeister, met de bijgevoegde toneelmuzieken van Hans Krása en Jaroslav Ježek. Ik pleeg dan de verzuchting te slaken dat er zo weinig van deze oudere literatuur in het Nederlands is vertaald. De kinderopera "Brundibar" van Hoffmeister en Krása moest vijf jaar geleden speciaal in het Nederlands vertaald worden, opdat de muziekschool van Amsterdam-Noord dit aardige werk kon uitvoeren. Zou de VVNT niet eens stimulerend kunnen werken op het vertalen van oudere literatuur? Wat weet men in Nederland van Nezval, Naumann, Halas, Jan Neruda, Mahen, Palacký, om enkelen te noemen? Van een belangwekkend boek van Capek's "Gesprekken met Masaryk" ontbreekt óók een Nederlandse vertaling. Waarom leggen de vertalers toch zo het zwaar-tepunt op de moderne literatuur? Geen geld voor de anderen? Wie is er nu arm?

Geluiden die ik van Tsjechische mensen veel hoorde, zijn interessant om hier weer te geven, sluiten soms aan bij wat onze voorzitter in een vorige ledenbrief schreef: "Bij alle gebreken, als slechte planning, schade aan het milieu enz., waren het toch **onze** bedrijven; moet dat nu allemaal aan het buitenland verkwanseld worden?" Men is kennelijk, ondanks alle fouten, toch trots op het **eigene**; tot nog toe gelukkig geen "weg-met-ons" mentaliteit. (Ik kan daarop reageren dat in Nederland zeker niet alles eigen is, Douwe Egberts bijv. is ook geen zuivere koffie).

*) Zie hierover het onthullende boek van de Nederlandse filosoof H.Achterhuis "Het rijk van de schaarste", Ambo, Baarn, 1988.

Laat deze "nationale trots" toch blijven, dan heeft men wat tegenkrachten!

Iets anders: Twee oude dames in een vroeger drukbezocht, maar nu tamelijk leeg restaurant (vanwege de duurte): "Hoe moet ik straks rondkomen van mijn pensioen?"

Laat ik eindigen met de stelling:

Bij elke revolutie of contrarevolutie of kabinetscrisis, in elk land, zijn het altijd weer dezelfde groepen die het loodje leggen: gepensioneerden, gehandicapten, zwakzinnigen, zieken in het algemeen, waarvoor met de pet moet worden rondgegaan, zoals de zingende kinderen doen in de opera Brandibar.

Hans Wallin.

-o-o-o-

VAN DE ZUSTERCLUBS

In de extra editie van KARTKI (uitgave van de Stichting Nederland-Polen) lezen wij het volgende:

- * Van 17 t/m 23 maart wordt voor de vijfde keer het Internationaal **Poppentheaterfestival** in Dordrecht gehouden. Het festival wordt op zondag 17 maart om 13.00 uur geopend door de voorzitter van de Union Internationale de la Marionette, Henryk Jurkowski uit Polen. Een programma met reserveringsformulier kan worden aangevraagd bij het festivalbureau, tel. 078-14.14.53.
- * Dansgroep SARNA organiseert op zaterdag 13 april van 14.30 tot 17.30 een Poolse folkloristische middag in de aula van het Catharinje College, Nic.Beetsstraat, Utrecht. Entree f 7,50.

-o-o-o-

Genootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakije

De toekomst van het Genootschap voor Tsjechische Muziek

Daar ik het als voornaamste taak van het GTM zie, de scheppende toonkunst van Tsjechoslowakije te propageren, (de uitvoerende kunst ligt meer op het terrein van impressariaten) wil ik er hier op wijzen, dat zowel collega De Coo als ik een uitvoerige bibliotheek en discotheek bezitten, zonder welke onze lezingen over Suk, Schulhoff en Martinů nauwelijks mogelijk zou zijn geweest. Wellicht uniek in Nederland.

Dit zou in de muziekwereld meer bekend gemaakt moeten worden; alles is ter inzage of te beluisteren, desgewenst kunnen fotocopies vervaardigd worden.

Hoewel we nog eens moeten overleggen hoe dit zou kunnen gebeuren, wil ik het nu vast onder de aandacht van de lezers van dit blad brengen. Aarzel niet het voort te zeggen.

Hans Wallin.

Bratislava: "Avonden van nieuwe muziek"

Deze vinden plaats in de concertzaal in de Klariská straat (gelegen in de Oude Stad) van 5 t/m 8 juni 1991.

Er is internationale deelname. Het programma van dit jaar vermeldt werken van belangrijke Slowaakse componisten zoals Zeljenka, Godár, Benes, ook jongeren, zoals Martin Burlas, Daniel Matej, die veel talent tonen, daarnaast werken van Amerikaanse, Russische, Duitse en andere componisten van naam, zoals Reich, Schnittke, Berio, Xenakis, Ligeti.

Programma:

Woensdag 5 juni, 17.00 u. Steven Schick (USA) en Roland Auzet (Frankrijk), slagwerk
20.00 u. Ensemble Continuum (USA)
22.00 u. Concert van elektronische muziek

Donderdag 6 juni, 17.00 u. Josef Podhoránský (CSFR), cello
20.00 u. Werken van G. Ligeti
20.00 u. Moyzes-kwartet (CSFR)
Vrijdag, 7 juni 17.00 u. Tatjana Grindenko, viool (USSR)
20.00 u. Allison Dameron-ensemble (Canada)
20.00 u. Transmusic Company, o.l.v. M. Adamciak
Zaterdag, 8 juni 17.00 u. Ensemble "VENI" (Bratislava)
20.00 u. Beht Griffith, sopraan (Duitsland)
22.00 u. Vienna Art Orchestra (Wenen), "Alternatieve muziek"

(Wijzigingen voorbehouden)

Tevens wordt daar een expositie van Slowaakse moderne beeldende kunst gegeven.
Informatie: Slowaaks Muziek Informatiecentrum, Fucikova 29, 811 02 Bratislava.

Hans Wallin.

-o-o-o-

MUZIKALE NOTEN

SONESTA KOEPELKERK - AMSTERDAM

Groot concert op zondagmiddag 28 april in de Sonesta Koepelkerk, Kattegat 1 te Amsterdam. Aanvang 14.00 uur. Toegang f 10,-
Zaal open 13.30 uur. Bereikbaarheid: enkele minuten lopen vanaf het Centraal Station.

Gastkoor: DAS SCHLESISCHER LEHRERINNEN CHOR

DAMESKOOR UIT OPAVA - TSJECHOSLOWAKIJE

Dirigent:
František HABA.
Werken van Smetana,
Blatný, Borodin.

In samenwerking
met Gemengd koor
AMSTELS - TAVENU
uit Amsterdam.
Dirigent:
Sonja Smit-Rietveld.

Kaarten aan de zaal
of telefonisch be-
stellen op:
020-6791423.

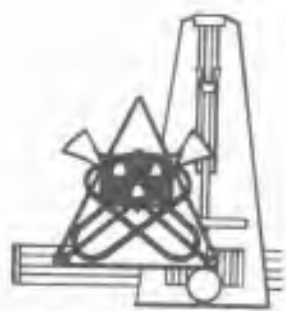
-o-o-

Voorbericht:

Tijdens de pinksterdagen (18, 19 en 20 mei) is de blaaskapel Sarovec uit Hluk (Moravië) te gast bij Amatinka uit Hedel. Zij zullen in de nabije omgeving van Best enkele malen optreden. Nadere gegevens in de volgende ledenbrief.

Culturele uitwisseling

TAVENU Loosduinen en SLOVACKY DECHOVY ORCHESTRA

Voor de tweede keer in hun bestaan organiseren harmonievereniging TAVENU Loosduinen en het Slovaký Dechový Orchestra uit Tsjechoslowakije een culturele uitwisseling. De eerste uitwisseling, die plaats vond in de jaren 1985-1987, was een groot succes.

Van 10 t/m 19 mei is het Slovaký Dechový Orchestra uit Luhacovice voor de tweede maal te gast bij TAVENU Loosduinen.

In het voorjaar van 1992 zal TAVENU op zijn beurt weer naar het mooie Moravië vertrekken.

Het Tsjechoslowaakse orkest zal een reeks concerten geven tijdens hun bezoek. De openbare concerten zijn als volgt geprogrammeerd:

zaterdag 11 mei 12.00 u. Muziekmiddag op Loosduinse Hoofdplein - Den Haag;

woensdag 15 mei 12.30 u. Lunchconcert in het AMC te Amsterdam;

donderdag 16 mei 12.30 u. (onder voorbehoud) concert in de Keukenhof;

vrijdag 17 mei 19.30 u. concertavond in de Ontmoetingskerk aan de Aaltje Noorderwierstraat te Den Haag;

zaterdag 18 mei Gedurende de middag optredens tijdens vlaggetjesdag in de 2e binnenhaven van Scheveningen.

De toegang tot de concerten is overal gratis, behalve in de Keukenhof. Op 11, 17 en 18 mei zal ook TAVENU concerten verzorgen en tijdens de concertavond van 17 mei zullen bovendien beide orkesten tegelijk voor u optreden. Verder zijn nog enkele besloten concerten gepland en is zelfs nog tijd gevonden voor enkele niet muzikale activiteiten.

Inlichtingen: Lex Velleman, 070-3117721 (overdag) / 3977653 (avond).

(advertentie)

BB

Recreatie Tsjechoslowakije

Kamers/Appartementen/Zomerwoningen/Skivacanties

Tsjechoslowakije:
Nad Pramenem 133
165.00 Praag 6
Tel. 3117835

NEDERLAND:
Winterkoninkje 57
1628 CJ HOORN
Tel. 02290-39762

Welke accommodatie past bij uw vakantie?

- * 2 persoons sl.kamers bij particulieren in Praag; met bad/douche, incl. ontbijt slechts f 28,00 per persoon per nacht.
- * Appartement voor 2 pers.; Zitkamer, sl.kamer, keuken, badk., toilet, koelk., TV; incl. gas/water/electra. Prijs: f 550,00 per week. Praag.
- * Logies met ontbijt voor groepjes van 6 tot 12 personen. 2-pers. kamers, badk., toilet, koelk., kookgelegenheid. Geen bijkomende kosten, slechts f 30,00 per persoon p.n. Praag.
- * Geheel vrije boven/beneden verdieping bij particulieren in Praag. 4 tot 6 pers. Minimaal 3 dagen! 2-pers. sl.kamers, zit-sl.kamer, badk., keuken, koelk. Prijs inclusief ontbijt slechts f 32,00 p.p.p.nacht.
- * Zomerhuizen en wintersport in BOHEMEN / ERTS- EN REUZENGEBERGTE volledig ingericht met bad en kookgelegenheid van 2 tot 8 personen, incl. gas, water, electra, reeds vanaf f 400,00 per week (geen bijkomende kosten)
- * JONGERENHOME in prachtig natuurgebied. Inrichting tot 20 personen. Prijs op aanvraag.

B-B staat voor u klaar, mogen wij ook U helpen? **Bel eens !**

WAT HET OOG STREELT

Film-/video-nieuws

Het volgende is niet direct een Tsjechoslowaakse aangelegenheid, maar is ten behoeve van liefhebbers van filmkunst.

Na de uitvinding van de fotografie, toegeschreven aan Daquerre en Niepce, werd gebruik makend van de traagheid van het menselijk oog, een serie foto's en/of plaatsjes achter elkaar geprojecteerd, waarmee in feite de film was geboren. Aanvankelijk was het een variété- en kermisvermaak.

De première van de eerste film(s) had 28 december 1895 plaats in Parijs met films van de gebroeders Lumière.

Deze wel zeer summier vermelde gebeurtenissen hadden wel een nieuwe kunstvorm ten gevolge, de FILMKUNST.

In 1958 werd in Brussel een referendum gehouden, waaraan 117 filmcritici uit 26 landen meewerkten. Hier werden **de twaalf beste films aller tijden** gekozen. Drie daarvan zijn films uit de Sovjet Unie, namelijk Pantserkruiser Potenkim uit 1925, een film van Sergej M. Eisenstein, vervolgens "De Moeder" (1926) van Vsevolod Pudovkin en "De aarde" (1930) van Aleksandr Dovsjenko.

Verheugend is, dat van de klassieke meesterwerken er verscheidene te koop zijn op **video**. Onderstaande aanbieding namen we over uit NU, het maandblad van de Vereniging Nederland-USSR.

'The Russian Classics' (Engelstalig)

1. Ten Days that shook the World (documentary of the Russian Revolution of 1917, narrated by Orson Welles).
2. Strike, S. Eisenstein. (LSTfilm 1924)
3. October, S. Eisenstein. (Mosfilm 1927)
4. Que Viva Mexico, S. Eisenstein. (Mosfilm 1930)
5. Bezhin Meadow, S. Eisenstein (Mosfilm 1935/7).
6. Alexander Newsky, S. Eisenstein. (Mosfilm 1938)
7. Ivan the Terrible, S. Eisenstein. (Combinedfilm 1944)
8. The Boyar's Plot, S. Eisenstein. (Mosfilm 1946)
9. Mother, V. Pudovkin. (Mosfilm 1926/1968)
10. End of St. Petersburg, V. Pudovkin. (Mazhrabpom 1927)
11. Storm of Asia, V. Pudovkin. (Mazhrabpom 1928)
12. The Fall of the Romanoff Dynasty,

- E. Shub. (Mosfilm 1927/1967)
13. The General Line, S. Eisenstein & G. Alexandrov. (Sovkino 1929)
14. The Childhood of Maxim Gorky, M. Donskoi. (deel 1 van de Maxim Gorky trilogy) (Soyuzdetfilm 1938)
15. My Apprenticeship, M. Donskoi. (deel 2 van de Maxim Gorky trilogy) (Soyuzdetfilm 1939)
16. My Universities, M. Donskoi. (deel 3 van de Maxim Gorky trilogy) (Soyuzdetfilm 1940)

Verder: Nederlandstalig

17. Kleine Vera, Wassili Pitsjoel.
18. Stalker, Andrei Tarkowski.
19. Solaris, Andrei Tarkowski.
20. De Fontein, Joeri Mamin.
21. De Naald, Rahid Noegmanow.
22. De Kleur van de Granaatappels, Sergei Paradzjanow.
23. Oblomow, Oleg Labakow.
24. Spartacus, Wadim Derbenew & Joeri Grigorowitsj, muziek: Aram Chatsjatoerjan.
25. Het Zwanenmeer, Appolinay Doed-

ko & Konstantin Sergejew, muziek: Peter Iljitsj Tsjaikowsky, uitgevoerd door het Kirow Theater.

(De winkelprijs van genoemde video's is f 49,95 met uitzondering van Solaris: f 59,90, Oblomow, Spartacus en Het Zwanenmeer: f 39,95.)

De video's kunt u verkrijgen in ons gebouw 'De Schalm', Frederiksplein 28 te Amsterdam. Iedere werkdag van 10.00 tot 16.00 uur.

U kunt de video's ook toegezonden krijgen. Daartoe dient u het verschuldigde bedrag plus f 5,00 portokosten over te maken op girorekening 511384 t.n.v. Ver. Nederland-USSR, onder vermelding van de gewenste titel. U kunt ook een giro-betaalkaart of Eurocheque naar ons adres sturen. De video's worden u dan eveneens per post toegezonden.

*****

assurantiën

Reisverzekeringen - Pensioenadviezen - Gunstige spaarvormen

Hypotheeken - Financieringen

Apeldoornselaan 72
2573 LN DEN HAAG
070-362 40 50

Ben van der Burg
Privé: 070 - 345 93 52

FILATELIE

De eerste 10 nieuwe postzegels van Tsjechoslowakije zijn alweer verschenen.

Op 10 januari verschenen twee nieuwe postzegels. De zegel van 1 kroon is gewijd aan het Europees kampioenschap judo en toont twee met elkaar in gevecht zijnde judoka's. De zegel van 3 kronen toont de Tsjechoslowaakse hopman A.V. Svojsík. Opmerkelijk is, dat de naam "skauting" opnieuw in Tsjechoslowakije gebruikt wordt. De "pionieren" zijn nu echter "padvindere" of "skauten" geworden.

Op 4 februari verscheen een serie van 3 zegels, die allen verschillende zaken herdenken. De zegel van 50 heller toont een houtsnijwerk, dat gemaakt werd tussen 1520 en 1530, met een predikende Jan Hus.

De zegel van 1 kroon laat een portret van W.A. Mozart zien met op de achtergrond een theater in Praag en muziek.

De laatste zegel van 4 februari herdenkt de eerste vaart van de schoomboot "Bohemia" in 1841.

Op 18 februari verscheen een serie van 5 zegels, ter herdenking van bekende Tsjechoslowaakse persoonlijkheden: Jan Masaryk; Andrej Kmeť; Antonín Dvořák; Alois Senefelder; Jaroslav Seifert. Alle zegels hebben de waarde van 1 kroon en zijn uitgegeven met een nevenveld.

Jan Masaryk was de zoon van president T.G. Masaryk. Op 10 maart 1948 pleegde hij zogenaamd zelfmoord, maar men veronderstelt, dat hij door de communisten uit het raam gegooid werd. Tot zijn dood was hij minister van Buitenlandse Zaken.

Antonín Dvořák werd geboren op 8 september 1841. Als componist heeft hij zich op ieder gebied bewogen. Zijn muziek is ontsprongen aan het nationale Boheemse volkslied. Hij schreef o.a. 9 symfonieën, 9 opera's, pianomuziek, kamer-muziek en liederen. Op 1 mei 1904 stierf hij.

Alois Senefelder was een Tsjechisch toneelschrijver, muziekuitgever en uitvinder van de lithografie. Hij werd op 6 november 1771 te Praag geboren en stierf op 26 februari 1834 te München. Hij kwam tot z'n uitvinding, omdat hij zijn eigen toneelstukken wilde vermenigvuldigen.

Jaroslav Seifert is een Tsjechisch dichter, die op 23 september 1901 te Praag werd geboren. Door zijn stellingname tegen de Sowjet-invasie (1968) in Tsjechoslowakije belandde zijn werk op de lijst van verboden literatuur. Tegenwoordig is zijn werk weer volop te koop.

Helaas heb ik geen informatie over Andrej Kmeť kunnen vinden. Ik vermoed, dat het een geestelijke was.

Alle zegels zijn voor f 0,30 per kroon bij mij te bestellen.

F.B. Dijkstra
Meagere Weide 17
9003 MG WARTEN
Tel.: 05105-1913

ONZE BOEKENPLANK

Václav Havel: NAAR ALLE WINDSTREKEN

Rond 22 maart brengt president Havel enige dagen door in Nederland; het gaat om een officieel staatsbezoek, hij wordt ontvangen door onze koningin. Een gebeurtenis die vóór november '89 niet tot een reële mogelijkheid werd gerekend. Zijn bezoek aan Nederland zal een nieuwsfeit zijn, Havel wordt onder de aandacht van het Nederlandse volk gebracht.

Voor diegenen die belang stellen in Havels persoonlijkheid is er nu vertaald werk van hem op de markt. In de Ledenbrief werden zijn "Brieven aan Olga" reeds genoemd. In "Naar alle windstreken" treft u een verzameling essays, artikelen, interviews en andere teksten van Havel aan die in de periode 1968-1990 zijn gepubliceerd. In deze periode werd hij van "schrijver-dissident" tot "schrijver-president".

De teksten zijn in het boek chronologisch gerangschikt, waardoor de ontwikkeling van Havels filosofische en politieke denken duidelijk te volgen is. De laatste in het boek opgenomen tekst is natuurlijk zijn nieuwjaarstoespraak op 1 januari 1990.

Er zijn zeven hoofdstukken:

I. Proloog. Hierin o.a. een brief aan Dubček (1969) waarin overpeinzingen staan over de mogelijke consequenties van Dubčeks politieke handelen voor de toekomstige situatie in bezet Tsjechoslowakije.

II. Twee brieven uit de gevangenis (1983). Havel werd in '79 gearresteerd vanwege zijn activiteiten ten behoeve van het 'Comité ter verdediging van onrechtvaardig veroordeelden'.

III. Interviews uit het jaar 1983. Hierin de tekst "Ik wil niet emigreren", waarin Havel zegt in Tsjechoslowakije te willen blijven uit solidariteit met zijn vrienden en omdat iemand die overtuigd is van zijn waarheid, niet erg flink is als hij probeert te ontkomen aan de consequenties van het opkomen voor die waarheid.

IV. Essays en artikelen. Hierin o.a. de teksten "Politiek en geweten", "Dankrede bij de uitreiking van de Erasmusprijs" en "Over de zin van Charta '77".

V. Aantekeningen over cultuur en politiek. In de periode '84-'88 geeft hij o.a. antwoord op in enquêtes gestelde vragen en vinden we teksten met als titel "Ontmoeting met Gorbatsjov", "Socialisme als code" en "Waarheid en persecutie".

VI. Brieven, schriftelijke verklaringen, protesten ('84-'88). Hierin brieven aan de procureur-generaal waarin hij protesteert tegen acties van de geheime politie.

VII. Openbare redevoeringen en verklaringen ('88-'89). Aan het slot hiervan de nieuwjaarsrede waarin hij aan het slot zegt: "Misschien vraagt u zich af over wat voor republiek ik droom. Ik antwoord u: over een zelfstandige, vrije en democratische republiek, over een economisch succesvolle en tegelijkertijd sociaal rechtvaardige republiek, kortom, over een republiek die de mens dient en daarom hoopt dat de mens haar zal dienen. Over een republiek van veelzijdig ontwikkelde mensen, want zonder hen valt geen van onze problemen op te lossen, de menselijke noch de economische, ecologische, sociale en politieke problemen".

Havel: Naar alle windstreken (Do různých stran)

Uitgeverij de Prom, Baarn (1990)

ISBN 90 6801 246 0 Prijs f 29,90.

L. Thio.

"It Ljocht"

Meagere Weide 17
9003 MG WARTEN
Tel.: 05105-1913

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenlandse vervoer
- * rolstoelvervoer

GROTE SORTERING RELATIEGESCHENKEN